

CARTA MUNICIPIILOR SI ORASELOR EUROPENE PENTRU DURABILITATE (CARTA AALBORG)

(aprobata de participantii la Conferinta Europeana pentru Municipii si Orase Durabile din Aalborg, Danemarca, pe 27 mai 1994).

- Partea I: Declaratia de consens: Municipiile si orasele europene pentru durabilitate.
- Partea II: Campania pentru Municipii si Orase Europene Durabile.
- Partea III: Angajarea in procesele Agendei 21 Locale: Planuri de Actiune Locala pentru durabilitate.

Partea I Declaratia de consens: Municipiile si orasele europene pentru durabilitate

I.1 Rolul municipiilor si oraselor europene

Noi, municipiile si orasele europene, semnatare ale acestei Carte, declaram ca de-a lungul istoriei, orasele noastre au existat pe durata si dupa prabusirea imperiilor, statelor nationale si regimurilor si au supravietuit ca nuclee de viata sociala, sustinatoare ale economiilor noastre si aparatoare ale culturii, patrimoniului si traditiei. Alaturi de familii si cartiere, orasele au reprezentat elementele fundamentale ale societatilor si statelor noastre. Orasele au fost centre ale industriei, mestesugurilor, comertului, educatiei si guvernarii.

Intelegem ca stilul nostru de viata urban din prezent, mai ales modelele noastre de diviziune a muncii si functiunilor, utilizarea terenurilor, transporturile, productia industrială, agricultura, consumul si activitatile de recreere si agrement, cu alte cuvinte standardul nostru de viata, ne fac pe deplin raspunzatori pentru multe probleme de mediu cu care se confrunta omenirea. Aceasta are o semnificatie speciala deoarece 80 % din populatia Europei traieste in zone urbane.

Am aflat ca nivelurile actuale de consum al resurselor in tarile industrializate nu pot fi realizate de toti oamenii care traiesc in prezent, si cu atât mai putin de generatiile viitoare, fara a distruge capitalul natural.

Suntem convinsi ca existenta durabila a oamenilor pe aceasta planeta nu poate fi realizata fara comunitati locale durabile. Administratia locala este aproape de locul unde sunt percepute problemele de mediu si cel mai aproape de cetateni, impartind cu celelalte niveluri ale administratiei responsabilitatea bunastarii omenirii si naturii. De aceea, municipiile si orasele reprezinta factorii principali ai procesului de modificare a stilurilor de viata, a productiei, consumului si sistematizarii teritoriale.

I.2 Definitia si principiile durabilitatii

Noi, municipiile si orasele, intelegem ca ideea de dezvoltare durabila ne ajuta sa ne fundamentam standardul de viata pe capacitatea de suport a naturii. Cautam sa realizam justitia sociala, economii durabile si durabilitatea mediului. Justitia sociala va trebui sa se bazeze pe durabilitate si echitate economica, fapt care necesita durabilitatea mediului inconjurator.

Durabilitatea mediului inconjurator inseamna mentinerea capitalului natural. Aceasta cere din partea noastra ca viteza cu care consumam materialele regenerabile, resursele de apa si energie, sa nu depaseasca viteza cu care sistemele naturale pot reface aceste resurse si ca viteza cu care consumam resursele neregenerabile sa nu depaseasca viteza cu care resursele durabile regenerabile sunt inlocuite. Durabilitatea mediului mai inseamna ca viteza de emisie a poluantilor sa nu depaseasca capacitatea aerului, apei si solului de a-i absorbi si prelucra.

Mai mult, durabilitatea mediului implica mentinerea biodiversitatii, sanatatii umane, ca si a calitatii aerului, apei si solului la standarde suficient de ridicate pentru a sustine viata si bunastarea oamenilor, ca si flora si fauna, pentru totdeauna.

I.3 Strategii locale pentru durabilitate

Suntem convinsi ca municipiul sau orasul este pe de o parte cea mai mare unitate capabila sa abordeze de la inceput multiplele dezechilibre prezente in mediul urban, in domeniile arhitectonic, social, economic, politic, al resurselor naturale si mediului inconjurator, care afecteaza negativ lumea noastra moderna, iar pe de alta parte scara cea mai mica la care problemele pot fi solutionate coerent intr-un mod integrat, holistic si durabil. Deoarece fiecare oras este diferit, trebuie sa gasim fiecare caile proprii catre durabilitate. Vom integra principiile durabilitatii in toate politicile noastre si vom face din forta municipiilor si oraselor noastre baza pentru strategiile adecvate pe plan local.

I.4 Durabilitatea ca proces creator, de echilibrare la nivel local

Noi, municipiile si orasele, recunoastem ca durabilitatea nu este o viziune si nici o stare imuabila, ci un proces creator, de echilibrare la nivel local, care se extinde in toate domeniile de decizie locala. Acesta asigura feedback-ul continuu referitor la managementul municipiului sau orasului, evidentiind activitatile care conduc ecosistemul urban catre echilibru si activitatile care il indeparteaza de acesta. Prin dezvoltarea managementului unui oras pe baza informatiilor colectate prin acest proces, orasul este inteles ca functionand ca un intreg organic, iar efectele tuturor activitatilor importante sunt lasate sa iasa la iveala. Printr-un astfel de proces, orasul si cetatenii sai pot opta in cunostinta de cauza. Prin procesul managerial cu radacini in durabilitate, se pot adopta decizii care reprezinta nu numai interesele generatiei actuale, ci si pe cele ale generatiilor viitoare.

I.5 Solutionarea problemelor prin negocierea in exterior

Noi, municipiile si orasele, recunoastem ca un municipiu sau un oras nu-si poate permite sa-si transfere problemele unui mediu inconjurator mai larg sau in viitor. De aceea, orice probleme sau dezechilibre care exista in interiorul orasului vor trebui re-echilibrate la nivelul acestuia sau absorbite de entitati mai mari la nivel regional sau national. Acesta este principiul solutionarii

problemelor prin negocierea în exterior. Implementarea acestui principiu va da fiecărui municipiu sau oraș libertatea de a defini natura activităților sale.

I.6 Economia urbana pentru durabilitate

Noi, municipiile și orașele înțelegem că factorul limitativ pentru dezvoltarea municipiilor și orașelor noastre a devenit capitalul natural, ca de pildă atmosfera, solul, apa și pădurile. Trebuie deci să investim în acest capital. În ordinea priorităților, aceasta necesită:

1. investiții în conservarea capitalului natural rămas, cum ar fi rezervele de ape subterane, solul, habitatele speciilor rare;
2. încurajarea sporirii capitalului natural prin reducerea nivelului curent de exploatare, ca de pildă a energiei neregenerabile;
3. investiții menite să reducă presiunea asupra rezervelor de capital natural prin extinderea capitalului natural cultivat, ca de pildă parcuri de recreere în interiorul orașelor pentru a scădea presiunea asupra pădurilor naturale; și
4. sporirea eficienței de utilizare finală a produselor, cum sunt clădiri eficiente energetic, transport urban care nu afectează mediul.

I.7 Echitate socială pentru durabilitate urbană

Noi, municipiile și orașele, suntem conștiente că săracii sunt cei mai afectați de problemele de mediu (cum sunt zgomotul și poluarea aerului cauzate de trafic, lipsa confortului, locuințe nesănătoase, lipsa spațiilor în aer liber) și sunt cel mai puțin capabili să le rezolve. Distribuția inechitabilă a bogăției nu numai că produce comportamentul nedurabil, dar face totodată ca acesta să fie mai dificil de modificat. Intentionăm să integram nevoile sociale fundamentale ale oamenilor, ca și programele de asistență sanitară, utilizare a forței de muncă și a spațiului locativ, cu protecția mediului. Am dori să învățăm din experiențele anterioare de stiluri de viață durabile, astfel încât să putem acționa spre a îmbunătăți calitatea stilului de viață al cetățenilor, și nu doar pentru a maximiza consumul pur și simplu.

Vom încerca să creăm locuri de muncă, fapt care va contribui la durabilitatea comunității și va reduce astfel somajul. Când vom încerca să atragem sau să creăm locuri de muncă, vom evalua efectele oricărei oportunități de afaceri din punct de vedere al durabilității, pentru a încuraja crearea de locuri de muncă pe termen lung și produse cu durată mare de utilizare, în acord cu principiile durabilității.

I.8 Modele de utilizare durabilă a terenurilor

Noi, municipiile și orașele, recunoaștem importanța politicilor eficiente de planificare a utilizării terenurilor și dezvoltării, formulate de autoritățile noastre locale, care cuprind evaluarea strategică din punct de vedere al mediului a tuturor planurilor elaborate. Ar trebui să profităm de acest fapt pentru a asigura servicii eficiente de transport public și furnizare a energiei, pe care le oferă așezările dens populate, menținând însă dimensiunile umane ale dezvoltării. Atât în realizarea programelor de reînnoire urbană în zone urbane interioare, cât și în proiectarea noilor suburbii, noi căutăm o combinație de funcții pentru a reduce nevoia de mobilitate. Noțiunile de interdependență regională echitabilă ar trebui să ne permită să echilibrăm traficul dintre oraș și zona rurală și să împiedicăm orașele să exploateze resurse numai din zonele învecinate.

I.9 Modele de mobilitate urbana durabila

Noi, municipiile si orasele, vom cauta sa imbunatatim accesibilitatea si sa sustinem bunastarea sociala si modurile de viata urbane, cu un volum mai redus al transporturilor. Stim ca este imperativ necesar pentru un oras durabil sa-si reduca mobilitatea forzata si sa stopeze promovarea si sustinerea utilizarii inutile a vehiculelor motorizate. Vom da prioritate mijloacelor de transport adecvate din punct de vedere ecologic (mai ales mers pe jos, cu bicicleta, transport in comun) si vom combina aceste mijloace, fapt ce va reprezenta punctul central al eforturilor noastre de planificare. Mijloacele individuale de transport urban motorizat trebuie sa reprezinte o functie subordonata de facilitare a accesului catre serviciile locale si mentinere a activitatii economice in oras.

I.10 Responsabilitatea pentru clima globala

Noi, municipiile si orasele, intelegem ca riscurile importante implicate de incalzirea globala fata de mediile naturale si construite si fata de generatiile umane viitoare necesita un raspuns apt sa stabilizeze si apoi sa reduca emisiile atmosferice de gaze cu efect de sera, cât mai curând posibil. Este la fel de important sa protejam resursele globale de biomasa, cum sunt padurile si fitoplanctonul, care joaca un rol esential in ciclul carbonului. Combaterea emisiilor de la utilizarea combustibililor fosili va necesita politici si initiative bazate pe o adâncă intelegere a alternativelor si a mediului urban ca sistem energetic. Singurele alternative durabile sunt sursele regenerabile de energie.

I.11 Prevenirea poluarii ecosistemelor

Noi, municipiile si orasele, suntem constiente ca din ce in ce mai multe substante toxice si daunatoare contamineaza aerul, apa, solul, alimentele, devenind astfel o amenintare crescândă la adresa sanatatii umane si a ecosistemelor. Vom intreprinde toate eforturile pentru a preveni si stopa poluarea la sursa.

I.12 Autonomia locala ca o conditie preliminara

Noi, municipiile si orasele, suntem increzatoare in faptul ca avem puterea, cunostintele si potentialul creator necesare elaborarii unor moduri de viata durabile, precum si proiectarii si administrarii oraselor noastre pentru durabilitate. Ca reprezentanti ai comunitatilor noastre locale alesi in mod democratic, suntem gata sa ne asumam responsabilitatea pentru sarcina de reorganizare a municipiilor si oraselor noastre pentru durabilitate. Masura in care municipiile si orasele sunt capabile sa se ridice la nivelul acestor asteptari depinde de acordarea de drepturi de autonomie, conform principiului subsidiaritatii. Este esential sa fie lasate suficiente prerogative de putere la nivel local si ca autoritatilor locale sa li se asigure o baza financiara solida.

I.13 Cetatenii ca factori principali si implicarea comunitatii

Noi, municipiile si orasele, pledam pentru indeplinirea mandatului dat de Agenda 21, document principal aprobat in cadrul Intâlnirii la Vârf (Earth Summit) de la Rio de Janeiro, de a colabora cu toate sectoarele comunitatilor noastre - cetateni, firme, grupuri de interese - la elaborarea planurilor pentru Agenda 21 Locala. Recunoastem chemarea celui de-Al Cincilea Program de

Actiune pentru Mediu al Uniunii Europene, "Catre Durabilitate", ca asumarea responsabilitatii implementarii programului sa fie impartita intre toate sectoarele comunitatii. Astfel, ne vom baza munca pe cooperarea dintre toti factorii implicati. Vom asigura ca toti cetatenii si grupurile interesate sa aiba acces la informatie si sa fie apti sa participe in procesele de adoptare a deciziilor la nivel local. Vom cauta posibilitati de educatie si instruire in domeniul durabilitatii, nu numai pentru public, ci si pentru reprezentantii alesi si functionarii administratiei locale.

I.14 Instrumente si metode de management urban pentru durabilitate

Noi, municipiile si orasele, pledam pentru folosirea instrumentelor si metodelor politice si tehnice disponibile pentru abordarea managementului urban ca ecosistem. Vom beneficia de un vast domeniu de instrumente incluzând pe acelea de colectare si prelucrare a datelor de mediu; planificarea de mediu; instrumente de reglementare, economice si de comunicare asa cum sunt directivele, taxele si impozitele; si mecanismele pentru constientizare incluzând participarea publica. Noi cautam sa infiintam noi sisteme bugetare pentru mediu, care permit managementul resurselor naturale la fel de economic ca in cazul banilor, resursa noastra artificiala.

Stim ca trebuie sa ne bazam eforturile de formulare a politicii si de control si, in special, sistemele de monitorizare, auditare, evaluare de impact, contabilitate, echilibrare si raportare, pe diferite tipuri de indicatori, inclusiv pe cei privind calitatea mediului urban, fluxuri urbane, modele urbane si, cei mai importanti, indicatori ai durabilitatii sistemelor urbane.

Noi, municipiile si orasele, recunoastem ca o intreaga gama de politici si activitati care au consecinte pozitive din punct de vedere ecologic au fost deja aplicate cu succes in multe orase din Europa. Cu toate acestea, desi aceste instrumente sunt foarte valoroase pentru reducerea ritmului si presiunii nedurabilitatii, ele ca atare nu inverseaza directia de deplasare a societatii catre nedurabilitate. Totusi, cu aceasta puternica baza ecologica existenta, orasele se afla intr-o pozitie excelenta de a lua masurile hotarâtoare pentru integrarea acestor politici si activitati in procesul de guvernare pentru administrarea economiilor urbane locale printr-un proces cuprinzator de durabilitate. In acest proces suntem chemati sa elaboram propriile strategii, sa le testam in practica si sa ne impartasim reciproc experientele.

Partea a II-a

Campania pentru Municipii si Orase Europene Durabile

Noi, municipiile si orasele europene, semnatare ale acestei Carte, vom inainta impreuna pe calea catre durabilitate printr-un proces de invatare din experienta acumulata si exemplele reusitelor la nivel local. Ne vom incuraja reciproc sa elaboram planuri de actiune locala pe termen lung (Agenda 21 Locala), intarind astfel cooperarea intre autoritati si legând acest proces de actiunile Uniunii Europene in domeniul mediului urban.

De aceea, initiem Campania pentru Municipii si Orase Europene Durabile, pentru a incuraja si sustine municipiile si orasele sa actioneze pentru dobândirea durabilitatii. Faza initiala a acestei Campanii va dura 2 ani, dupa care se vor evalua progresele in cadrul celei de-A Doua Conferinte Europene pentru Municipii si Orase Durabile, care va avea loc in anul 1996.

Invitam fiecare autoritate locala, la nivel de oras, municipiu sau regiune, si orice retea europeana de autoritati locale sa se alature Campaniei, prin adoptarea si semnarea acestei Carte.

Solicitam tuturor retelelor majore ale autoritatilor locale din Europa sa realizeze coordonarea Campaniei. Va fi infiintat un Comitet de Coordonare, format din reprezentantii acestor retele. Vor fi facute inlesniri pentru acele autoritati locale care nu sunt membre ale nici unei retele.

Urmărim ca principalele activitati ale Campaniei sa fie:

- facilitarea sprijinului reciproc intre municipiile si orasele europene in proiectarea, elaborarea si implementarea politicilor pentru durabilitate;
- colectarea si diseminarea informatiilor privind exemple concludente la nivel local;
- promovarea principiului durabilitatii in alte autoritati locale;
- recrutarea de noi semnatare ai Cartei;
- organizarea unui "Premiu Anual al Orasului Durabil";
- formularea recomandarilor de politica pentru Comisia Europeana;
- asigurarea de informatii pentru Rapoartele Oraselor Durabile ale Grupului de Experti pentru Problemele Mediului Urban;
- sprijinirea factorilor care elaboreaza politici la nivel local in implementarea recomandarilor si legislatiei adecvate ale Uniunii Europene;
- editarea buletinului informativ al Campaniei.

Aceste activitati vor necesita infiintarea unei Coordonari a Campaniei.

Vom invita si alte organizatii sa sprijine activ Campania.

Partea a III-a

Angajarea in procesele Agendei 21 Locale: Planuri de Actiune Locala pentru durabilitate

Noi, municipiile si orasele, semnatare ale acestei Carte, ne angajam prin semnarea acestei Carte si prin aderarea la Campania pentru Municipii si Orase Europene Durabile, ca vom cauta sa realizam consensul in cadrul comunitatilor noastre cu privire la Agenda 21 Locala, pâna la sfârșitul anului 1996. Acest fapt va indeplini mandatul mentionat in Capitolul 28 al Agendei 21 adoptata la Intâlnirea la Vârf (Earth Summit) de la Rio de Janeiro din 1992. Prin planurile noastre de actiune individuale la nivel local vom contribui la implementarea celui de-Al Cincilea Program de Actiune de Mediu al Uniunii Europene, "Catre Durabilitate". Procesele Agendei 21 Locale vor fi elaborate pe baza Partii I a acestei Carte.

Propunem ca procesul de pregatire a planului de actiune local sa includa urmatoarele etape:

- recunoasterea cadrului existent financiar si de planificare, ca si a altor planuri si programe;
- identificarea sistematica, prin consultare publica extensiva, a problemelor si cauzelor lor;
- stabilirea prioritatii sarcinilor care sa raspunda problemelor identificate;
- crearea unei viziuni pentru o comunitate durabila printr-un proces participativ care sa implice toate sectoarele comunitatii;
- analiza si evaluarea optiunilor strategice alternative;
- elaborarea unui plan de actiune local pe termen lung catre durabilitate care sa includa tinte masurabile;
- programarea implementarii planului, inclusiv pregatirea unui program de desfasurare in timp si declararea alocarii responsabilitatii intre parteneri;
- elaborarea unor sisteme si proceduri de monitorizare si raportare a implementarii planului.

Va trebui sa analizam daca organizarea interna a autoritatilor locale este adecvata si eficienta pentru a permite desfasurarea proceselor Agendei 21 Locale, inclusiv elaborarea planurilor de actiune locala, pe termen lung, pentru durabilitate. Pot fi necesare eforturi pentru imbunatatirea capacitatii organizatiei, care vor include revizuirea reglementarilor politice, procedurilor administrative, cooperarea interdisciplinara si corporativa, resursele umane disponibile si cooperarea intre autoritati, incluzând asociatiile si retelele.

Semnat in Aalborg, Danemarca, 27 mai 1994

CAMPANIA ORASELOR DURABILE DIN EUROPA

Campania Europeana a Agendei 21 locale

FORMA DE PARTICIPARE pentru autoritati locale si regionale

Eu, subsemnatul imi exprim din partea autoritatii locale sau regionale pe care o reprezint, adeziunea la Carta oraselor din Europa pentru o dezvoltare durabila (Carta Aalborg), angajandu-ne in scopurile

cu deplina autoritate de a semna

cu ratificare temporara din partea Consiliului orasenesc sau regional

Numele municipalitatii/ regiunii
(va rugam precizati daca semnati din partea
unei municipalitati sau regiuni)

Numele primarului Dna/ Dnul

Numele si titlul semnatarului

Functia semnatarului

(Locul)

(Data)

(Semnatura)

CHESTIONAR PENTRU MEMBRII SI POTENTIALII MEMBRI AI CAMPANIEI ORASELOR DURABILE DIN EUROPA

Numele municipalitatii sau regiunii _____

Numele primarului (Dnul/ Dna) _____

Numele si titlul persoanei de contact: _____

Departamentul: _____

Functia: _____

Adresa: _____

Tara: _____

Telefon: _____

Fax: _____

e-mail: _____

Numarul de locuitori: _____

Limba vorbita in zona dvs.: _____

Daca municipalitatea/ regiunea este membra a unei retele Europene a autoritatilor locale: Da Nu

Daca da, care: _____

O parte a documentatiei Campaniei oraselor durabile din Europa nu va fi publicata decit in limbile Engleza, Franceza, si Germana, din considerente economice. In cazul in care documentele nu vor putea fi distribuite in limba Romana care dintre aceste limbi o preferati? Indicati ordinea de prioritate (1-2-3)

- Engleza
- Franceza
- Germana